

Suomenlinnan hoitokunnan
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2013 - 2016

1. TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA

1.1 Toiminta-ajatus

Suomenlinnan hoitokunta on valtion kiinteistönhaltijavirasto sekä asiantuntija- ja palveluorganisaatio, joka vastaa maailmanperintökohteen ja kansallisesti merkittävän **monumentin säilyttämisestä, kehittamisestä ja esittelystä.**

Suomenlinnan hoitokunta vastaa rakennusten ja ulkoalueiden esimerkillisestä restauroinnista. Rakennusten käytön ohjaus sekä isännöinti on hoitokunnan vastuulla samoin kuin maailmanperintökohteen kestävä matkailun periaatteen mukainen kävijähallinta ja esittely. Hoitokunta osallistuu aktiivisesti maailmanperintökohteiden välisiin kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin ja kehittämishankkeisiin.

Virasto tekee yhteistyötä Helsingin kaupungin viranomaisten kanssa kaupunginosan säilyttämiseksi elinvoimaisena. Valtio on vuonna 1976 solminut Helsingin kaupungin kanssa kustannus- ja vastujakosopimuksen Suomenlinnan ylläpidosta ja kehittämisestä. Kaupunki vastaa mm katujen ja puistojen ylläpidon kustannuksista, jota hoitokunta tekee maksullisena palveluna.

Toinen merkittävä yhteistyökumppani on Suomenlinnan vankila, jonka rahoituksella ja vankien työpanoksella Suomenlinnan kunnostustyöstä suuri osa tehdään. Suomenlinnan hoitokunta ja Suomenlinnan vankila ovat sopineet yhteistoiminnasta Suomenlinnassa. Hoitokunta tilaa teettämiensä suunnitelmien mukaan Suomenlinnan kunnostustöitä vankilalta, jonka rahoitus tulee oikeusministeriön budjetista. Vankeuslain (L767/2005) perusteella vangille laadittavaan vapautumissuunnitelmaan sisältyvä koulutus vähentää vankien työpanosta Suomenlinnan työmailla.

Yhteistyötä Museoviraston kanssa tehdään erityisesti restauroinnin suunnittuvaiheessa sekä arkisto-, näyttely-, tutkimus- ja dokumentointihankkeissa.

Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa (mm. Ehrensverd Seura, Viaporin telakkasäätiö, Viapori Foorumi, paikalliset taiteilijat) linnoitussaarten esitelyn, toiminnan ja palvelujen monipuolisuuden turvaamisessa on keskeistä.

Viraston toimialaan kuuluu lisäksi maailmanperintöalueen kehittäminen monumenttina ja kaupungin-osana, asumis-, työpaikka- ja virkistysalueena sekä matkailukohteena.

Hoitokunnan hallinnassa Suomenlinnassa on 324 asuntoa (aputiloineen 26 300 huoneisto-m², noin 800 asukasta) ja muita hyötykäyttöön soveltuvia toimitiloja (42 700 h-m²). Nämä tilat käsittävät museoita ja Suomenlinna keskuksen, ravintola- ja kokoustiloja, hoitokunnan verstastiloja, telakan työtiloja, työhuoneita ja varastoja ym. Linnoituslaitteissa on tiloja, jotka ovat kylmillään nähtävyytenä avoinna yleisölle (6 000 m²). Pieni osa tiloista on suljettuna työmaana tai tilapäiskäytössä (2 100 m² v. 2011). Tilojen käytöstä on lähes 100%.

Kiinteistöjen ylläpitoon kuuluvat rakennusten vuosikorjaukset, energia- ja vesihuolto, vartiointi ym. isännöintiin kuuluva työ sekä yhteisten tilojen ja alueiden puhtaanapito.

1.2 Toimintaympäristön muutokset ja toiminnan arviointi

Suomenlinnan hoitokunnan toimintaympäristöön vaikuttavat oleellisesti hallituskauden aikana tehtävät, valtion kiinteistöstrategiaan liittyvät linjaukset.

Valtion kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kiinteistövarallisuuden omistuksen ja hallinnoinnin järjestämistä koskevat päätökset sekä muut opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat kehittämistavoitteet suuntaavat Suomenlinnan hoitokunnan organisaation ja toiminnan kehittämistä.

Suomenlinnan hoitokunnan kannalta keskeisiä ovat myös päätökset, joilla linjataan Helsingin edustalla sijaitsevien puolustusvoimilta vapautuvien saarien, erityisesti Vallisaaren ja Kuninkaansaaren, tulevaisuutta.

Hallitusohjelmaan sisältyvän maailmanperintöstrategian laatimisen myötä asetetaan Suomenlinnan kehittämislle tavoitteita ja käytännön toimintasuunnitelmia.

Toteutetaan Suomenlinnan hoitokunnan sisäisen, vuosina 2011-12 laadittavan kehittämishankkeen mukaiset tavoitteet ja toimintasuunnitelmat.

Valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma tulee osaltaan vaikuttamaan Suomenlinnan hoitokunnan taloudellisiin ja henkilöstöresursseihin.

Kansainvälisen matkailun paineet ja kiinteistöhoidon kustannusten odotettavissa oleva nousu.

1.3 Toiminnan painopisteet ja keskeiset tulostavoitteet

Suomenlinnan hoitokunnan organisaation ja toiminnan kehittämisen painopisteenä on valtion kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kiinteistövarallisuuden omistuksen ja hallinnoinnin järjestämistä koskevien päätösten sekä muiden opetus- ja kulttuuriministeriön asettamien kehittämistavoitteiden toteuttaminen. Tietoturvasojen saavuttamisessa ja toteuttamisessa jatketaan kehittämistyötä (Valtionhallinnosta annettu asetus 681/2010).

Suunnittelukauden aikana saatetaan Lonnan peruskorjaus valmiiksi ja saari otetaan käyttöön. Varikon rakennusten kunnostus-, laajennus- ja uudisrakennushanke, Länsi-Mustasaaren uudisrakennukset sekä telakan ulkoaltaan ja laitteiden korjaus ovat mittavimmat erilliset rakennushankkeet. Mikäli Valli- ja Kuninkaansaari liitetään osaksi Suomenlinnan kokonaisuutta, voidaan kunnostyöt aloittaa suunnittelukauden lopussa. Toteuttaminen edellyttää erillismäärärahojen myöntämistä sekä Helsingin kaupungin kanssa tehdyn kustannustenjakosopimuksen tarkistamista.

Rakentamisinvestointien painopiste on kestäväan kehitykseen perustuvassa kunnossapidossa. Suomenlinnan kunnossapidon kustannukset ovat nousemassa yleisen kustannustason nousun johdosta ja siitä syystä, että kunnossapidettävä rakennuskanta on kasvanut.

Tavoitteet määritellään vuonna 2011 valmistuneessa maailmanperintökohteiden hoitosuunnitelmassa. Suomenlinnan kunnostustyöt tehdään nelivuotisen kunnostusohjelman mukaisesti (liite). Resurssien käyttö tarkennetaan ohjelmassa vuosittain. Kattojen, julkisivujen ja ikkunoiden kunnostaminen tapahtuu erillisen ohjelman mukaisesti.

Suomenlinnan ydinalueella käyttörakennusten osalta toiminta käsittää pääosin vuosi- ja ylläpitokorjauksia ja jatkuvaa huoltoa. Koska kokonaan uusia asuntoja tai muita käyttötiloja ei juurikaan oteta käyttöön ei vuokratulojen kasvu enää jatku peruskorjaustoiminnasta johtuen menneiden vuosien tapaan. Vuokratason korotus sitä vastoin vaikuttaa vuokratulojen nousuun.

Muuri- ja puolustusrakenteiden mittavat korjaustyöt jatkuvat yhteistyössä avo-vankilan kanssa. Suomenlinnan avovankilan uudisrakennusten valmistuttua vuonna 2015 voidaan osaston vahvuus nostaa 95:een vankiin.

Linnoituksen kävijämäärä on kasvanut viidessätoista vuodessa 500 000:sta 750 000 :een kävijään. Kasvu pyritään kohdistamaan kulttuurimatkailuun ja sesonkiaikojen ulkopuolelle. Toiminnan painopiste on säävutettavuuden ja turvallisuuden parantamisessa sekä viestinnän tehostamisessa. Erityistä huomiota kiinnitetään Suomenlinna keskuksen asiakaspalvelujen kehittämiseen, opasteisiin ja kävijähallintaan. Jatketaan tiivistä yhteistyötä Helsingin kaupungin matkailu- ja kongressitoimiston kanssa.

Suomenlinnakeskuksen kehittäminen on keskeinen painopiste, jossa jatketaan yhteistyötä Suomen Kansallismuseon ja Ehrensverd-seura ry:n kanssa. Hoitokunta vastaa maailmanperintökohdetta koskevan perusinformaation tuottamisesta ja jakamisesta. Opastustoiminnasta vastaa Ehrensverd-seura ry.

Hoitokunta jatkaa yhteistyötä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa, painopisteenä kävijähallinta, viestintä ja restaurointiteoria.

Suomenlinna kuuluu saaristolain (L 494/1981) tarkoitamiin alueisiin. Euroopan unionin taloussuunnittelukauden 2007-2014 aikana tätä pyritään hyödyntämään.

Valtion talousarviossa on viraston toiminnan arvioimiseksi neljä tulosmittaria. Tulosmittarit ovat: matkailijamäärät varsinaisen matkailukauden ulkopuolella (lokakuu-huhtikuu) (v. 2012: 175 000 kävijästä kasvua vuoteen 2016 187 000 kävijää), lyhytaikaisesti luovutettavien kokous- ja juhlatilojen käyttöaste (v. 2012: 29 %:sta 31 %:iin vuonna 2016), linnoitusmuurien kunto (parhaassa kuntoluokassa v. 2012 48 %:sta 2016: 52 %). Vuokratuottojen vuosittainen kasvu on keskimäärin 4 % (2012/8%, 2013/6%, 2014/2%, 2015/2%, 2016/1,5%) mikäli vuokratarkistukset toteutuvat suunnitellusti.

Hoitokunta vastaa myös maksulliseen palvelutoimintaan kuuluvien kokous- ja juhlatilojen ja ulkoalueiden vuokraamisesta sekä näiden toimintojen kehittämisestä. Hoitokunta tukee sellaista ohjelmatuotantoa, joka lisää Suomenlinnan tunnettuutta maailmanperintö- ja kulttuurimatkailun kohteena ja nostaa rakennusten käyttöastetta erityisesti sesongin ulkopuolella, mutta ei toteutuakseen vaadi suuria lisäinvestointeja eikä vaaranna kohteen arvoja. Kohteen kantokykyä rasittavien haittojen minimoimiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Suomenlinnan vankilan työnä toteutettavat hankkeet ovat pääasiassa linnoituslaitteiden korjauksia ja talonrakennushankkeita tai niiden erikseen sovittavia osia. Vankilan mahdollisuutta tehdä työtä myös kunnallisissa hankkeissa hyödynnetään Helsingin kaupungille kuuluvien Suomenlinnan maisematöiden tekemisessä. Vankilan rakennusten uusiminen parantaa vankilan toimintaedellytyksiä.

Monumentin tulosalueella jo kunnostettujen linnoituslaitteiden aktiivisella hoidolla varmistetaan niiden kunnan säilyminen ja korjataan ilmaston sekä kävijöiden aiheuttamat vauriot. Ulkoalueiden kunnossapito ja siivous hoidetaan aikaisempien vuosien tasoisesti. Vankien osallistumista ylläpitoluontoisiin töihin jatketaan.

Toimien vaikutusta selvitetään säännöllisesti tehtävillä asukas- ja kävijätyytyväisyystutkimuksilla.

1.4 Keskeiset kehittämishankkeet

- Osallistutaan ja toteutetaan maailmanperintöstrategiaa (vetovastuu ympäristö- sekä opetus- ja kulttuuriministeriöillä)
- Toteutetaan valtion kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kiinteistövarallisuuden omistuksen ja hallinnoinnin järjestämistä koskevia päätöksiä sekä muita opetus- ja kulttuuriministeriön asettamia kehittämistavoitteita. Hoitokunnan toimintaa kehitetään vuonna 2012 valmistuneen kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Suomenlinnaa kehitetään monumentin asettamilla ehdoilla.
- Toteutetaan Suomenlinnan hoitosuunnitelmaa ja kunnostusohjelmaa. Jatketaan Suomenlinnan rakennusten ja rakenteiden peruskunnostustyötä. Merkittävimmät uudet hankkeet ovat Lonnan käyttöönotto sekä Valli- ja Kuninkaansaaren kunnostustöiden aloittaminen ja siihen liittyvät sopimusneuvottelut yhteistyötahojen kanssa.
- Asemakaavoitukseen liittyen tarkistetaan kustannusjakosopimusta Helsingin kaupungin kanssa jolle hoitokunta tekee ulkoalueiden ylläpitotöitä maksullisena palvelutoimintana.
- Asuntojen ja muiden hyötyrakennusten ylläpito- ja kunnostustoiminta toteutetaan ohjelmallisesti.
- Maailmanperintökohteen isäntänä Suomenlinnan hoitokunta koordinoi palvelujen tarjontaa. Suomenlinnan esittelyä ja kävijähallintaa edistetään yhteistyössä Helsingin kaupungin matkailu- ja kongressitoimiston ja Ehrensverd Seuran kanssa. Painopisteenä on saavutettavuuden ja turvallisuuden lisääminen.
- Asiantuntijayhteistyötä tehdään mm. maailmanperintökohteiden verkostojen, eurooppalaisten, lähialueiden, kuten pohjoismaisten toimijoiden kanssa.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2013-2016

SLHK rahavirtalaskelma	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	TA toteuma	TA	TA	esitys	esitys	esitys	esitys
Toimintamenot (brutto)	7 361	7 085	7 551	7 717	8 657	8 647	8 715
Tulot (netto)	4 791	4 400	4 700	5 036	5 197	5 357	5 518
Toimintamenot 29.80.03 (netto)	2 570	2 685	2 851	2 681	3 460	3 290	3 197
PP-menot 29.80.75 (netto)	2 280	1 900	2 000	1 900	1 900	1 900	1 900
LTAE:t yhteensä (toiminta)	477	-2	0	0	0	0	0
siirtynyt edelliseltä vuodelta (toiminta)	28	753	300	0	0	0	0
siirtynyt edelliseltä (perusparannus)	48	382	0	0	0	0	0
tuloarvio muutos		300	158				
käytettävissä	10 194	10 418	10 009	9 617	10 557	10 547	10 615
käytetty / arvio käytöstä	9 059	10 118	10 009	9 617	10 557	10 547	10 615
siirtyy seur. vuodelle	1135	300	0	0	0	0	0
siirtyneet % käytettävissä olevista	11%	3%	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0
Toiminnan menot ja tulot	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	toteuma	arvio	arvio	arvio	arvio	arvio	arvio
MENOT	9 059	10 118	10 009	9 617	10 557	10 547	10 615
Henkilöstömenot	3 762	3 860	3 680	3 500	3 570	3 435	3 435
Ostopalvelut	3 096	3 374	3 508	3 267	3 587	3 662	3 723
- rakennusurakat	1 749	2124	2 300	2 132	2 128	2 448	2 646
- suunnittelun konsulttipalvelut	487	450	465	400	800	600	512
- muut ostopalvelut	860	800	743	735	659	614	565
Rakentaminen ja tarvikkeet	228	524	450	400	550	500	500
Kiinteistömenot	1 410	1 460	1 520	1 650	1 950	2 050	2 157
- kaukolämpö, vesi, sähkö	1 054	1 100	1 150	1 257	1 495	1 584	1 675
- jätehuolto (koko alue)	118	120	125	145	175	185	196
- kiinteistöverot	238	240	245	248	280	280	286
Muut menot (aineet, tarvikkeet)	563	900	851	800	900	900	800
TULOT	4 791	4 400	4 858	5 036	5 197	5 357	5 518
- vuokratulot	4 263	3 900	4 358	4 516	4 674	4 832	4 990
- juhla- ja kokoustilat (+1% kasvu/vv)	262	265	267	270	273	275	278
- maksullisen palvelutoiminnan tulot	266	235	233	250	250	250	250
TM ja PP Nettomenot yhteensä	4 268	5 718	5 151	4 581	5 360	5 190	5 097

Vallisaari INVESTOINTIRAHA	2013	2014	2015	2016
Käyttösuunnitelma		200		
1.Hankkeen suunnittelu		200	200	100
Toteutus, 1.Hanke LVIS			200	300
Yhteensä:		0	400	400
Vallisaari TOIMINTAMENOT ¹⁾	2013	2014	2015	2016
Ylläpito (kiinteistöverot, yms)		500	500	500
Henkilöstö menot		250	250	250
Toimintamenot		250	250	250
Yhteensä:		0	500	500
Vallisaari MENOT YHTEENSÄ:		0	900	900
Henkilömäärät		6	6	6
¹⁾ Laskelma perustuu nykyisen kustannusjakosopimuksen mukaiseen vastuujakoon.				
Kustannusarvio mikäli kaupunki vastaa 80%:sti ylläpitokustannuksista, ei vielä sopimusta				